

UJ DEBRECZEN

FÜGGŐLEK POLITIKAI ÉS PÉNZTUDOMÁNYI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések ár szabás szerint vétetnek fel.

II. évfolyam. 92. szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár havonként: egy óra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy óra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1913.

Kedd, április 22.

Fizess, ha szolga vagy!

Írta: dr. Kalmár Antal.

Még nem ment le a nap, a Lukács-kormány már újból emeli az ujonc létszámot. Emeli, mert mint a bécsi hírmondja: a szuronyokkal keresztülvitt véderőtörvényben megállapított évi százhatvanezer ujonclétszám mellett nem lehet szanalni a hadsereg elmaradottságát s nem lehet végrehajtani a hadsereg fejlesztésére vonatkozó és feltétlenül szükséges új szervezést.

Hogy Bécsnek feltétlenül mi szükséges, azt mi és ki határozza meg: a poklok vagy az istenek? Ezt a pénzen összevásárolt osztályparlament aljas szolgálékütsége és a Tisza-Lukács-kormány szuronyai határozzák meg.

B csnek kell, tehát meg kell adni, mert ha a kormány nem adja meg: parlamentjével együtt pokolba kergetik. Evés közben jön meg az étvágy, szinte tudtuk, hogy Bécsnek is meg fog jönni és se veradóban, se pénzádóban Bécs irtóztos falánksága addig nem fog megszűnni, amíg a Tisza-Lukács-kormány él és amelynek existenciája van ahhoz kötve, hogy a bécsi követeléseket teljesítse.

Végül is, kitől kapjon Bécs, ha még egy Tisza-Lukács-kormánytól se kaphatna? Tizenkét évi titáni küzdelem után csak úgy érhetette el Bécs az ujonclétszám fölemelést, hogy a kormány alkotmányt, törvényt és hárszabályt fölru-gva: egy betű nemzeti ellenszolgáltatás nélkül rakta oda a lába elé, a tisztán Magyarország részéről negyven-ezerrel több ujoncot, ami Magyarországnak legalább is hatszáz millióval több katonai kiadást jelent.

Három esztendőre volt tervezve az új véderőtörvény végrehajtása, valamint a két éves katonai szolgálat behozatala s íme, még el sem érték június 8-ának az évfordulóját: már is nyakunkon van az új létszámemelés, s vele az újabb katonai terhek.

A Tisza-Lukács-kormányzat alatt oly tömördek különféle című és jellegű katonai terhek szakadtak a magyar népvállaira, hogy mindezt számon tartani már maga az Uristen se tudja. A bődületes katonai terhek keresztül-kasul csak úgy cikáznak, mint nyári zivatarban a villámok: a rendes évi kétszázmillió katonai költségeken fölül, kétszázmillió rendkívüli kiadás, kétszázmillió átmeneti kiadás, háromszázmillió új szervezeti kiadás, hatszázmillió új tengerészeti kiadás, egy milliárd a béke háborus költségeinek a kiadása, s mindennek tetejébe az újabb létszámemelés újabb kétszázmillió katonai kiadás. Ez össze-vissza háromszázmillió katonai kiadás.

Hogy a magyar nép ebbe nem bolondul bele, azt még értem, végre is a magyar népet már századok óta nyuzza Bécs és nyuzni is fogja: de a kormány, a kormány! Honnan veszi ezt a temérdek pénzt? Itt Budapesten nyílt fitok különben, hogy Teleszky János pénzügyminiszter már tizenegyszer benyújtotta Lukácsnak a lemondását, mert nem tudja honnan előteremteni a katonai kiadásokat. Az 1913-iki költségvetésben kétezerkétszáz millióra van előirányozva a bevétel, igen ám, csak-hogy ez az új adókra volt bázisozva, ez azonban elmaradt, s így el fog maradni a kétszázmillió bevétel is. Az országos fagykár adóban százmilliót jelentenek, ez már háromszázmillió ami-hez hozzá jön a Magyarországgra eső, de előirányzatba nem vett új katonai kiadások, mintegy hatszázmillió, — úgy Teleszkynek alszámadásából ezermillió hiányzik.

Lehetetlen ezt az ország rendes bevételéből fedezni, és meg fog jelenni az országos költségvetés deficitje olyan mértékben, aminőben az 1867 óta nem fordult elő. Mind ezzel azonban mit törődik Bécs: fizess kutya magyar, amíg egy szál inged van! Fizess, és ha new tudnál fizetni: ott van a hóhérszolgálatot teljesítő mungócsorda, amely Tisza szuronyával kivásalja belőled az utolsó fillért is.

Nos, és ingadozni mersz? Fölmered tátni a szádat? Jobb lesz, ha elhallgatsz magyar nép, mikor mindennek legelső sorban is magad vagy az oka!

A magyar falvak társadalmi tevékenysége.

— Alljunk meg egy szóra! Igenis álljunk meg! De ez alkalommal ne meddő politikai beszélgetésre. Sokkal több sebből vérzik már az ország, semhogy kedvünk volna ez alkalommal az elmondandókba politikai célszót keverni, — csak egyszerűen utalunk azokra a híresztelésekre, melyek szerint a legközelebb a törvényhozás elé kerül a községek adminisztrációjának államosítása és így elfogunk érkezni ahhoz az időponthoz, amikor Magyarországon lesznek «magyar királyi állami» falvak és ezekben a magyar királyi falvakban nyoma sem lesz a társadalmi tevékenységnek, mert mindenre ráfoga-útni a hivatalos apparátus a maga bürokratikus bélyegét.

Szomorúan állapítjuk meg ezt a tényt, mert hiszen a magyar falvakban csak a legutóbb kezdett életrekelni a társadalmi tevékenység, csak a legutóbbi évtizedekben indult fejlődésnek a szövetkezés és egyesülés erejéből fakasztott intézmények láncolata, melyekre az új rend tervezői ügyet sem vetnek, sőt a terv-

Gazdák figyelmébe! **Eredeti amerikai Johnston aratógép** **automobil rudhordó taligával** csakis az, mely kizárólag **Ráhmer Sándornál** kapható Debreczenben **Piac-utca 43. (Dréher mellett). Bächer — Melichár gépgyárak fióktelepén** (Debreczen és környékén csakis ez a gyártmány van használatban.)

Bikszádi gyógyfürdő

(Szatmár megyében) Vasúti állomás, posta, körút, telefon, gyógyfürdő helyben. Prospektus, víz- és áramdíjak, kártyák a társaságok részére.

Megnyitás május hó 15-én.

Meleg ásványvíz-fürdők, szénsavas fürdő, hidegvíz gyógyintézet, dr. Butting-féle Inhaláció, 160 kényelmesen berendezett szoba, vízvezeték, acetilén világítás.

Elő és utó évadban, az állandó tartózkodónál 30% engedmény!

bevett községi adminisztráció államosításával kapcsolatban mint egy ellenszerről akarnak gondoskodni abban a tekintetben, hogy a magyar falvak kismembereinek társadalmi körülményei elé a jövőben mesterséges gátak emeltesenek.

Azokban a tervekben ugyanis, melyek a faluk közigazgatásának az államosításáról szólnak, nem látjuk beillesztve azokat az intézkedéseket, melyek kötelességévé tegyék a leendő állami közegeknek, a falu lakóinak társadalmi körülményeinek előmozdítását. Nem látjuk az államosításj főrekvések tervezett paragrafusai között a legnagyobb szociális jelentőséggel bíró közegészségügyi mikénti megjavításának lerakott alapjait.

Meg kell állapítanunk ugyanis, hogy míg a közelmul tévli zedekben a nép gazdasági szervezkedések érdekében, és igen nagy részben a községek vezetésére hivatottak segédelmével határozottan szép eredményeket értünk el, — amint ezt a legutóbbi napokban az országnak minden részéből a fővárosba sereglett és az «Országos Központi Hítteljeszövetkezet», valamint a «Hangya» szövetkezet kebelébe tartozó vidéki szövetkezetek vezetői előtt ismeretés és immár százezerrel szóló hiteles kimutatások is igazolhatják — addig szomorúan kell konstatálnunk, hogy a nép egészségügyi fejlesztése, a közegészségügy javítása, az orvosok munkájának méltányolása, különösen pedig a mindezt célzó társadalmi alakulások támogatása terén mind a mai napig semmi sem történt.

Eirémítő az erre vonatkozó bizonyítékunk. Most teszik közé illetékes helyeken az ország sorozó-jelentésének eredményeit. Megdöbbenéssel állapítják meg ezek a jelentések azt, hogy igen ritka az országban az a terület, ahol a sor alá kerülő ifjuság 50 százaléknál felül akadt legyen alkalmas, egészséges, fegyverbíró férfi. A legtöbb helyen, mint tudjuk, nem is olyan szigorú orvosi vizsgálatok a megvizsgált fiataloknak legfeljebb harmadrészt, esetleg negyedrészt, sőt sok helyen még annyit sem találnak egészségesnek. Vajon mi lehet ennek az oka?

Mici és Manoi.

Írta: Sipos János.

A szivarok már félig égtek, a szél eilen védett gyertyalámpában pedig egy végső és kétségbeesett erőfeszítéssel magasan fellobbanó lángot velett a gyertya, hogy aztán belátva tehetlenségét, csöndes türelemmel adja át magát sorsának, a megsemmisülésnek. Fekete kanóca az élet iránti gyűlölettel telten, vérvörösen izzott még néhány pillanatig, aztán az egésznek vége volt.

A ránk boruló sötétségbe csak szivarjaink izzó fénye velett szét, kísérteties világot, mely mellett mindnyájan a pokolból elszabadult kísérteteként tűntünk fel egymás szemében.

Ábrándozva és bizonyos foku fájdalommal hallgattuk a virágok és a fák andalító suttogását s a régi-régi emlékeken merengve szemléljük a sötétlő, kék május égbolton ragyogó csillagokat. A langyos, tavaszi légen hárs- és orgonailat rezgett át, mely hajvány, szürkés ködötlyölt vont elborult kedélyeink s sziveink köré.

Mindnyájan hallgattunk. Gondolataink megszűntek, messze szálltak, az évek komoran sötétlő ködötlyolán keresztül vissza, a múltba, a fiatal-ságba. És mi, a «Boldogok asztaltársasága»-nak tagjai, mi, a «boldog» emberek a visszaemlékezés hatása alatt egyenként hajtottuk le fejünket. — Sirtunk, Sirtunk némén, könnytelenül, soha...

Könnytelen sírásunkat, kínulódásunkat egy éles, vijongó hang törte meg.

— Kuvik, kuvik... Kuvik!...

Osszeborzongtunk. Fejünket rémülettel tetlen emeljük fel s egymásra meredő szemekink

A magyar nép folyton degenerálódik. — Egészségtelenül él, egészségtelenül tépjálkozik betegségben pedig a legtöbb helyen még ha akar sem tud szakszerű és kifogástalan gyógykezeléshez jutni. Hét nem megdöbbenő jelenség ez?

Orvosaink helyzete rendezetlen, a vidék közegészségügye ellátásához kevés az orvos. Az állam folyton azt hangsúlyoztatja, hogy ezen bajok megjavítására ezidőszent nincsen kellő anyagi ereje. Hét legalább legyen jóindujata ahhoz, támogatja és kedvezményezze az olyan irányú társadalmi tömörüléseket, melyek például magánegyesületi betegsegélyző egyesít formájában volnának a nép között életre hivatottak.

Az államilag megalkotott munkás-betegsegélyezés revízióra szorul és mindezen téren ajg észlelünk illelékes kezdeményezéseket, bár a leghitelesebb szakértők, a magyar orvosok már ugyancsak keménye ndörögik füllükbe az erre hivatottaknak ezeknek az állapotoknak a tart-hatatlanságát.

«Allujnk meg tehát egy szóra» és ves-sünk véget ennek az antiszociális helyzetnek, induljon meg akció alulról a falvakban és a városokban egyaránt, szervezzük meg a közegészségügy szolgálatában álló társadalmi intézményeinket, kórházegyesületeinket, amint erre olyan gyönyörű példakkal szolgált a modern nyugat és az egyesült erővel jelszavában szerzett erővel kényszerítsük cselekvésre a magyar nép közegészségügye érdekében való korszak-alkotó cselekvésre.

Vége a háborúnak.

A háborúnak vége. Bulgária, Szerbia és Görögország, amint a táviratok mondják, jelentéktelen kikötésekkel elfogadták a hatalmaknak az előzetes békekötésre és a fegyverszünetre vonatkozó javaslatát. A potta már régebben hozzájárult ezekhez az előterjesztésekhez. Ilyen körülmények között a hatalmak közvetítése nem egyéb formáltságnál és a háboru ez-

zel lezáródik. A háboru, amely a mujt esztendő októberének tizenhétedikén tört ki és hat hónapon keresztül dulta fel egész Európa békéjét. Végre megnyugodhat teljesen Európa, amelynek életét gyökereitől forgatta fel ez a háboru, nányszor fenyegetett bennünket közelről a háboru réme. A monarchia részint a maga közveilen érdekeltégei miatt, részint Oroszországhoz való kapcsolódása miatt mindig a tűzvonalban volt, a mult október óta minden napunk bizonytalanságban és aggodalomban telt el. Mindennap ijesztgetett a Balként elborító tüzvész pusztulással. Végre felszabadultunk. A mai helyzetben teljes és jogos a reménykedés, hogy a még fennálló ellentétek ellenére is rövid pár nap alatt létrejön a béke, amely meghozza a Balkénnak is és nekünk, sokat szenvedetteknek is a nyugalmas rendet.

A Nikita makacsodása is véget ért. Ma proklamációt dolgoztak ki Cetinjében, amelyben tudatják a néppel, hogy miután a szerb szövetségesek visszavonták csapataikat Skutari alól, kénytelen Nikita is fejhagyni a város os tromlásával. Ez is a reményt hirdeti. A béke itt van már a küszöbünk előtt.

Mai távirataink a következők:

A békekötés napok kérdése.

Bécsből jelentik: Bulgária fegyverszünetet kötött Törökországgal és a végleges békekötés is már csak napok kérdése. A román-bolgár viszály nagy és biztos léptekkel közeledik a befejezéshez és ha nem is tették még hivatalosan közzé a pétervári reünio eredményét, ma már teljes bizonyossággal megállapítható, hogy Roménia, hála a hármasszövetség céltudatos támogatásának, megkapta azt, amit stratégiai ckokból kér. Az orosz fővárosban összeült nagyköveti értekezlet csak a berlini szerződés igazságtalan ítéletét korigálja, amidőn Romániának területi kompenzációt ad és egyben Bulgáriát a szerbek és a görögök által megszállva tartott területek terhére kártalanítja. En-hez a megoldáshoz a reünio még Danevnek pétervári tartózkodása alatt elvben hozzájá-

mintha kétségbeesetten kérdezték volna egymástól:

— Vajon melyikünknek szólt, kit hív el közeledünk?

De feleletet egyikünk sem adott.

A kis éji madár pedig sebesen rohanó szárnyakkal szállt tovább. Az udvarház fejlől még egyszer hallottuk éles, visító hangját.

— Kuvik, kuvik, kuvik...

Minden izünkben reszkette állottunk fel némán s valami babonás félelemtől ázve késztültünk távozni. De házigazdánk, a jó öreg Simi bácsi — ki addig fejét tengerébe rejtve hallgatott — most felállt székéről s mély, bánattal telt hangon megszólalt.

— Maradjatok fiain, ne menjétek. A hívés — tudom — nekem szólt s nekem engedelmessé kednem kell. De mielőtt elmennék közületek, mielőtt magatokra hagyjak benneteket, elmondok egy kis regényt, életem legszomorubb regényét. Hétha okulni fogtok belőle, ti... ti fiatal-öregcek.

Levertük szivarjaink hamuját s egymásra néztünk. Halálsáppadt arcunk szinte jobban világitott a szivartűznél. Aztán visszafüztünk helyeinkre. Friss szivarokat vettünk elő s halkan pőfékelve vértük, hogy Simi bácsi megkezdje élettragédiáját, vagy annak regényét elmesélni.

*
— Fiatal, életerős ember voltam, — kezdte beszédét Simi bácsi. — Karjaimban és egész testemben dazadt az ifjú erő és életkedv, mert én nem siettem ám élni. Addig legalább nem, amíg őket meg nem ismertem. A Mici és Manoi.

Az öreg Simi bácsi lehajtotja egy pillanatra

natra fejét és maga elé nézett. Nekünk ugy ismert, mintha két ismerős, prosolygó arcot akarna emlékébe idézni. Két arcot, amelyet már évek óta a szivében tart, őriz, elzárva, még önmaga előtt is eltitkolva.

De az öreg folytatta:

— Mintha valamely légy, ajombaringató zene utolsó akkordját hallaném, úgy remeg meg szivemben érzéseimnek egy épen maradt hurja, most, hogy évek multán először ismét ajkaim-ra veszem nevelket.

Mici és Manoi. Angyalom, bűnöm, boldogságom és bűnhődésem volt e két nő. Megismertettek a menyországgal, a pokollal, föl-emeltek az égig és ledobtak a kárhozába. Udvosztettek és mikor legnagyobb volt a boldogságom, akkor a porig aláztak. A menyből a pokol legnagyobb mélységébe taszítottak...

Igaz, az egyik nem akarattal tette azt a kevéset sem, amit tett. A Mici...

En azonban nem tudtam, minő kincsét rejt gében s fejeje sem néztem, hanem szaladtam az elérhetetlen végyak után. S mig én ezt iztem, addig... addig ellopták előjtem... Ő... Ő régen is féltékeny a boldogságot, de én, a halga visszaustottam. Másodszor pedig már nem jött alkalom. De halljátok előjrlől, sorba.

Harmincöt éves voltam. Megcsontosodott aggyegény, aki már nem is gondol a házasságra, akinek már kín és teher lenne a családi élet és a veje járó boldogság, nyugalom.

Ekkor hozott össze velük a sors. Gyönyörűek, eszbeniőan szépek voltak mind a ketten. Az egyik, a Mici, élnatag szőke nő, akit az Isten is arra látszott teremteni, hogy egy férfit boldogítson, hogy egynek, egyetlen egy-

rult. Belgrádban és Athénben jól tudják, hogy a berlini szerződést aláírt hatalmak biztosították maguknak azt a jogot, hogy a Balkán likvidációjánál ők legyenek az utolsó szó és ez a körülmény érthetővé teszi az említett két Balkán-államnak a Skutari-kérdésben hirtelen beállott nézetváltozását. Görögország és Szerbia belátta, hogy ha tovább is intranszigiens magatartást tanúsít, a hatalmak könnyen eljárnak fordulhatnak az utolsó döntő szó kimondásánál.

A szövetségesek és Montenegró.

Cetinjéből jelentik: Martinovics hadügyminiszter, Vukotics főtornok és több nagytiszt ideérkezett. A király több órahosszáig tanácskozott velük. Ma érkeznek meg a hercegek és mára a konakba nagytanács van összehívva, amelyen a királyi család tagjai, a miniszterek és a főtornokok részt fognak venni. Azt hiszik, hogy a tanácskozáson elfogják határozni Skutari ostromának feladását.

Szófiából jelentik: A bolgár kormány azt táviratozta Cetinjébe, hogy Szerbia és Görögország hajlandó a nagyhatalmak békeközvetítését elfogadni és felszólította a montenegró-kormányt, hogy a szövetségesek eljárásához ő is csatlakozzék.

Nikita megpuhult.

A Havas-üggyökség Cetinjéből kitünő forrásból úgy értesül, hogy Miklós király néphez próklamációt fog intézni, melyben kifejti, hogy tekintettel a szerb csapatoknak Skutari alól visszavonulására, kénytelen Skutari ostromát abbahagyni.

Nikita király elnöklése alatt a Konakban ma haditanács lesz, amelyben a királyi hercegek, a hadsereg főtornokai és a miniszterek fognak részt venni, hogy döntsenek Montenegró magatartásáról. Skutari ostromáról szóbet nem lehet szó és ez a haditanács fogja megszövegezni azt a kiáltványt, amelyet a király a néphez intéz.

Köszönet a hatalmaknak.

Szófiából jelentik: Mint illetékes helyen ki jelentik, Szerbiától és Görögországtól megér-

nek legyen őrizője, boldogsága, védangyala, s mindenc.

A mások, a Mancsi, éppen ellenkezője volt Micinek. Tűzes, villogó szemű, hollófeke hajú, kreolarcu kacér leány, kinek ereiben tűz csörgedezett vér helyett s kinek égetett, perzselő pillanata, gyújtott a mosolya.

Az első percben, az első pillanatban ahogy megláttam, örültje, boldogja lettem. Holdjának bolygója szegődtem. Vele voltam mindig, minden percben, minden pillanatban, szívtam éjsztét hajának bódító illatát, fölfogtam szemeknek perzselő sugarát, néztem ajkának gyujtó, kacér mosolyát s örült kímokát szenvedtem. Mídon pedig már nem bírtam tovább őriző vágyamat fékezni — megkértem a kezét, mert bírní, mindenéron bírní akartam.

Ó, a Mancsi kinevetett és kikosarazott.

— Nem megyek férjhez soha! — mondta büszkén.

Azt hittem, megőrülök. Menekültem az emberek elől. Első elkéséremben arra gondoltam, hogy főbelevöm magam, de aztán elvettem e bárd gondolatot.

— Mit! — gondoltam magamban — talán azért tegyem, hogy mulasson rajtam?! Azért sem! Még azt sem fogom mutatni, hogy fáj a seb, amit a szívemen ütött. Rajtam nem fog mutatni, az én kínjaimban nem fog gyönyörködni!

Még csak nem is kerlitem ez elhatározás után.

Jártam oda, ahova ő, mulattam, szórakoztam, udvaroltam. Legnagyobb kíváncs ez játszott rajtam. De belül... Belül vérzett a szívem.

— Vége következik. —

kezett az értesítés és ezért a választ holnap közölhetik a hatalmakkal. A válaszban a balkáni szövetségesek köszönetet mondanak a hatalmak fíradozásáért és elfogadják azoknak közvetítését. A hadikérpötlés és a szigetek kérdésében azt a reményüket fejezik ki, hogy tekintetbe fogják venni a szövetségesek kívánalmait és hogy e két kérdéssel nem Törökországgal, hanem közvetlenül a nagyhatalmakkal tárgyalhatnak.

A nagyváradi-szegedi-fiumei gyorsvonat.

A miniszter válasza.

Ismeretes az elmúlt közgyűlés tárgysorozatából is Debreczen polgársága előtt, hogy Szeged város főtit a kereskedelmi miniszterhez, hogy a nagyváradi-szegedi-fiumei vonalon gyorsvonatot közlekedtesse a Magyar Államvasutak s hogy a Budapest-orsovai vonalon a gyorsvonatokkal harmadosztályú kocsik is közlekedjenek. A közgyűlés — amint ismeretes — ezt az éteratot tudomásul vette. A miniszter — amint tudósítónk jelenti — a következőkben válaszolt:

A nagyváradi-fiumei vonalon a gyorsvonatnak közlekedtetése és ugy ezen a vonalon, mint a budapest-orsovai vonalon a gyorsvonatoknak harmadosztályú kocsikkal való járattása érdekében mult év december 5-én kelt fölterjesztésére a következőket közlöm a közönséggel:

A május 1-én életbelépő nyári menetrendben már intézkedtem aziránt, hogy Nagyváradi és Ujdombovár között, csatlakozásban a budapest-fiumei egyik gyorsvonatpárhoz gyorsvonati összeköttetés létesüljön.

Azaz kérelmet, hogy harmadosztályú kocsik az eddiginél több gyorsvonattal járattassanak, ez alkalommal annyiban szintén teljesíthetem, amennyiben a budapest-lavosnyai vonalon a közvetlen lemergi csatlakozás végett bevezetett új gyorsvonatnak harmadosztályúval közlekedtetését, a Budapest-Drezda közötti viszonylatban pedig az I., II. és III. osztályú kocsiknak járattását rendelttem el.

Ezen immár a keleti, déli és északnyugati viszonylatokba életbeléptetett reformnak további kiterjeszkedése előtt tisztába óhajtok lenni azzal, hogy a gyorsvonatokon már bevezetett harmadosztályú minő befolyással vannak a forgalom emelkedésére és a pénzügyi eredményekre

Szóval Szegednek, Nagyváradnak az a régi kívánsága, hogy a fiumei vonalon gyorsvonat is közlekedjék, már elsején megvalósul.

IRODALOM.

Tevan-könyvtár három kitünő füzeté előkelő és izléses kiállításban a napokban került kinyomtatásra.

14—15. **Ady Endre: Muskétás tanár ur.** Ebben a kötetben Ady Endre azokat a novellákat gyűjtötte egybe, amelyeket a nagy irodalmi renaissanceunk kezdetén, tehát akkor írt, amikor még minden izzott, minden forrott, amikor az új, friss irány szellője csapta meg a leveleket. A «Muskétás tanár ur» és a többi novella mind erősen kidomborítja a nagy költő egyéniségét. Ady Endre belevitte ezekben a novellákba mindazt a fenséges, lírai érzést, azt a megasztos füzet, mely versében oly magasan lobog. A füzet ára 60 fillér.

16—18. **Tristan Bernard: A csendes férj.** Ez a vaskos regény a francia humor remekműve. A csendes férj jól nevelt fiu, japos, fél-szeg, ejjentéktelen figura, aki csetlik-botlik folytonosan egy viharos házasság zavaaraiban. Felesleges Tristan Bernardot külön bemutatnunk, mert hiszen népszerű ő nálunk is. Regénye melieuje a kispolgárság. Legkedvesebb alakjai a szerény, rosszul előzködő, örökké csetlő-botló emberek, akik hallatlan naivsággal és jóhiszeműséggel mennek neki a falnak s azután csodálkoznak, hogy bezuzzák a fejüket. Tristan Bernard kaján. Annak a tragikomédiának költője amit közönséges szóval «pech»-nek nevezünk. Ironiáj, gyengéd megfigyelése, műlérei szatirja amely néhol kegyetjéné válik és a tragédia határait surolja, arra bírnak bennünket, hogy benne a Bovaryné mását lássuk, néhány hanggal felstimmelve, a humor diabójikus fényével és akcentusával egy új hangnembe, vidám durba transzcendálva. A füzet ára 80 fillér.

19—20. **Nagy Lajos: A szobalány.** Rövid pár éve, hogy a fiatal író neve lapok hasábjain könyvek címlapjain szerepel s ma már ott tart, hogy a legolvasottabb írók közé sorolja őta publikum. Novellái tárgyát eredeti, megkapó, nálunk szokatlanul új forrásból meríti. Az apró-cseprő élet-problémák között a nő és a férfi, különösen a fiatalok viszonya, ezeknek szerelmi élete az, ami az ő nagy írói készségét még inkább foglalkoztatta. Mély pszichológia, reális életfogás, éjes megfigyelés szűrődik le tollából. A füzet ára 60 fillér.

A Teozófia áprilisi száma a következő érdekes cikkeket hozza: M. Collins: «Első lépés az okkultizmus terén», Lendvai Rezső: «A megvilágítás útja», A. Besant: «Az ember hét princípiumáról» szóló cikkének folytatása, dr. Fr. Harthmann: «Blavatsky asszony leveleiből», Aforizmák, Hírvát, Külömfélék; Kérdések és Feleletek stb. Mutatványszámot szivesen küld a kiadóhivatal: Budapest IV., Ferencziek-tere 4.

A villamos vasut forgalma.

Évről-évre emelkedik.

A debreczeni helyi vasut forgalma az utóbbi időben oly nagy arányban emelkedett, hogy a társaság egy az elmúlt, valamint a fojgó évben is hat-hat motor-kocsit szerzett be, míllyal a forgalom gyorsabban bonyolítható le, amennyiben több kocsit állván rendelkezésre, a közönség igényei teljes kielégítést nyerhetnek; ünnepek és ünnepélyes alkalmak idején pedig páros kocsik is közlekednek.

Szóval, a helyi vasutrézvénytársaság ma már 30 motor- és 10 mellékkocsit bocsát az utazó közönség rendelkezésére. Így a mult, 1912. évben a kocsik közlekedése jelentékenyen szaporított, ugyannyira, hogy amíg az 1911 évben csak 745,561 kocsikilométert futottak, az 1912. évben 1.050.940 kocsikilométert teljesítettek a villamos kocsik, vagyis az 1912. évben a kocsikilométerek száma 41.6 százalékkal szaporodott.

A fojgó hó 16-án életbeléptetett nyári menetrend szerint pedig a villamos kocsik közlekedése ismét szaporított.

A szállított utasok számának óriási növekedését mutatja a legutóbbi két esztendő fo-

HIREK.

— **Hivatali eskü.** Tikos Béla erdészeti akadémiai hallgatót akit tegnapelőtt erdészjelölté nevezett ki a polgármester, a mai tanácsülésen jeltette a hivatali esküt.

— **Rendőrbiztosi állás üresedésben.** Rostás István főkapitány a városi tanács mai ülésén kérte a polgármestert hogy a megüresedett rendőrbiztosi állásra ne rendőrbiztosi, hanem detektívi címmel tegye meg kinevezését, mert a rendőrbiztosi állással egyenruha jár, ami pedig a bűnügyi eredményes nyomozást lehetetlenné teszi. A polgármester a főkapitány javaslatát a tanácssal együtt elfogadta.

— **A Csokonai-tér parkirozása.** A városi tanács mai ülésén foglalkozott a Csokonai-tér parkirozásának s aszfalttal való burkolásának kérdésével, miután az erre rendelt bizottság a parkirozás költségeit 2500 koronában, fejkövel való burkolását pedig 45.000 korona költségben megállapította és elfogadta. A tanácsülésen felmerült az a terv, hogy a burkolást ne fejkövel, hanem aszfalttal, vagy tarrakkal készítsék el melyeknek költségei, az elsőnek 80261 korona 69 fillér, a másodiknak pedig 71.432 korona 81 fillérrel enne a mérnöki hivatal jelentései szerint. Több hozzászólás után végre is elhatározta a tanács, hogy a parkirozás munkálatait azonnal megkezdteti a mérnöki hivattal, a burkolásra vonatkozó tervet pedig beterjeszti a jog- és pénzügyi bizottsághoz véleményezés végett. A főmérnök vita során kimondta a bizottság, hogy a burkolásokat nem fogja a Magyar Aszfaltársasággal megkezelni, miután a várossal kötött eddigi szerződéseinek nem felelt meg. Például fehozták a Csapó-utcai aszfaltot amely vajóban rettentetes állapotban van.

— **A laktaryák helye.** Nyiri Ernő és Geréb Pál ajánlatot tettek a tanácsnak arra nézve, hogy az építendő kaszárnya céljaira részben a vásártérből, részben pedig az ő földjeikből lehet telket szakítani — természetesen megfelelő ár mellett. A tanács az ajánlatot visszautasította, mert arra most a városnak nincsen szüksége.

— **A színházszerződés körül.** Tegnap i lap számunkban megírtuk, hogy a város és Böthy László színházigazgató között a színház bérbeadására vonatkozóan a szerződés létrejött és alá is íratott. A mai tanácsülésen azt javasolták, hogy a szerződésre vonatkozóan mondja ki a tanács, hogy a közgyűlési határozat és ezzel együtt a megkötött szerződés csak akkor lesz a városra nézve kötelező, ha a közgyűlési határozat kormányhatósági jóváhagyást nyer. A tanács a javaslatot egyhangulag elfogadta.

— **A Batthyány-utca rendezése.** A városi tanács mai ülésén többen felszólaltak a Batthyányi-utcan — kövezés szempontjából — kövezés szempontjából — uralkodó tarthatatlan állapotok miatt. Végre is abban állapodott meg a tanács hogy felhívja a mérnöki hivatalt arra nézve, hogy az utca aszfalttal való burkolására vonatkozó terveket és költségvetést lehetőleg még a hó végére készítsék el és a városi tanácshoz nyújtsák be.

— **Telefon a víz-műtelephez.** A városi tanács mai ülésén elhatározta, hogy a városi víz-műtelephez kivezettei a telefont. Ennélfogva felhívta a mérnöki hivatalt, hogy az erre vonatkozó terveket és költségvetést rövid időn belül készítse el és a tanácshoz nyújtsa be.

galma, mely szertűt az 1912. évben 4,419,290 az 1911. évben pedig 3,373,132 volt az utasok száma, vagyis az 1912. évben a szaporodás 1,046,158 volt, amely 31,2 százalékot tesz ki.

A teherforgalom fokozása érdekében is jelentékeny befektetések történtek, amennyiben a közvágóhidj vágány folytatásaként egy 3 kilométer hosszú tehervágány létesült a Diószegitőn fekvő gyárakhoz. Ugyancsak a közvágóhidj vonalon 260 méter hosszú kiterő építette.

A szállított teherárak súlya az 1912. évben 1,763,868 mm. volt, míg az 1911. évben csak 1,515,864 mm. szállított. A szaporodás tehát 248,004 mm., vagyis 16,3 százalék.

Érdekes adat az évi jelentésben, hogy Debreczen sz. kir. város a területhasználati szerződés alapján a vasutnyereségből az 1911. évtől 3139 korona 96 fillért kapott, az 1912. évtől pedig 36959 korona 30 fillérrel fog részesedni.

Színház.

Heti műsor:

Hétfőn: Artatlan Zsuzsi, operett. B) bérlet.
Kedden: A Cigányprimás, operett. C) bérlet.
Szerdén délután: Rómeo és Julia, színmű.
Ifjúsági előadás. — Este: Róza néni, bohózat.
Bemutató előadás. A) bérlet.
Csütörtökön: Róza néni, bohózat. B) bérlet.
Pénteken: Róza néni, bohózat. C) bérlet.
Szombaton: A Cigányprimás, operett. A) bérlet.
Vasárnap délután: Lili, operett. — Este: Róza néni, bohózat. Kis bérlet.

A szerkesztőség színházjegyei.

Mottó: «Kölcsönkenyér visszajár.»
Irmay.

Amióta Irmay Béla volt színházi titkár vette át ideiglenesen a debreczeni színház vezetését azóta — amint már erről megemlékeztünk — állandóak a zavarok a színház igazgatása és vezetése körül. A színházlátogató közönség sohasem tudja, hogy mely pillanatban és milyen meglepetés éri és éppen ezért természetesen sok panasz merül fel a tarthatatlan állapotokkal rendelkező színház ellen, amelynek régi jó hírnevét csaknem teljesen lerontották ezek a fejtelten állapotok.

Éppen az «Uj Debreczen» volt az első, aki rámutatott a színháznál uralkodó tarthatatlan állapotokra, szigorú és igazságos kritika tárgyává téve a színházi igazgatóság puhaságát, amelylyel minden pillanatban tájékozott és tájékozódik ma is a szórakozni vágyó közönség.

Mi sem természetesebb hát, minthogy a színház «bölcs» igazgatósága ezek után esküdt ellensége lett japunknak, minden elképzelhető alkalommal igyekezve rajta kitéteni boszuját melyet csak növelt az irányunkban érte tetteitenség érzete.

A tegnapi napon azonban olyan merénylőket követtek el ellenünk, ami ellen a leghatározottab bformában kell följemejni tiltakozó szavunkat és ami arra kényszerít bennünket, hogy a nyilvánosság előtt vonjuk fejezősségre ezért a színház igazgatóságát.

A színház igazgatósága ugyanis a tegnapi

napon a március 6-iki tanácsülésen hozott 3806 — 1913. számú határozatot, amely szerint az addig is elfoglalt és számunkra szerződésileg biztosított 1 darab témlásszék mellett még egy témlásszék használatát engedélyezi szerkesztőségünk és a többi lapok szerkesztőségei részére és amelyről végzésekkel értesítette a helybeli lapok kiadóhivatajait s Irmay Béla ideiglenes színházigazgatót, egyszerűen félretette és a szerkesztőség által birt két helyet a tegnap délutáni és esti előadásra idegennek adta ki, azzal az indoklással, hogy akkor adja ki szerkesztőségünk helyeit, amikor éppen neki (már mint Irmay Béla «színházigazgató» annak) tetszik és ő a városi tanács végzésére tekintettel nem lehet.

A félreértések elkerülése végett ma délelőtt érdeklődtünk a városi számvevősnél, mint a színházjegyek kezelésénél, hogy a fentebb ismertetett tanács határozat érvényben van-e s ha igen hogy körténhejt meg az az ellenünk irányuló merénylet. Utána nézve a dolognak, kiderült, hogy a színházi igazgatóság tudatosan félrevezette a városi számvevőseget, hogy ily módon kellemetlenséget okozzon nekünk.

Mіндеzt pedig csak azért mondtuk el, hogy figyelmeztessük a színházi igazgatóságot, hogy a sajtó ellen irányított merényletek rendszerint visszafelé szoktak elsülni.

— **Ujabb műsorváltozás.** A debreczeni színháznál uralkodó rendezetlen állapotokat egyik oldalon igen szépen jellemzik az állandó műsorváltozások. Az «igazgatóság» a mai napon ismét kedveskedik egygyel. A meghirdetett «Artatlan Zsuzsi» c. operett ugyanis lekerült a műsorról, a «Cigányprimás»-nak engedve át helyét, azzal a változással, hogy a Zilahyné szerepét ismét a gyöngye hangu Csanádi Irma játssa. Kétségtelenségünknek tartjuk még egy más dologra is felhívni az «igazgatóság» figyelmét. És ez nem más mint hogy a közönség nem tartozik kívülről tudni a helyarákat, mert az minden rendes igazgató alatt a színlapra volt nyomva. S még ha tartozna is tudni, most a vásárra sok idegen jön, aki színi előadást akar látni és a helyárrakkal nincs tisztába.

„APOLLO“ mozgó színház

Piac- és Miklós-u. sarok. Igazgató: Boósi Alfréd.
Polytonos bemenet. Telefon 762.

Ma először! Ma először!

A huszadik század csodája, a

Quo Vadis

Sienkievicz világhírű regénye 6 felv.

Óriási méretek! Káprázatos fény!

Több ezer szereplő! A felvételt egy millió lirába került!

Az előadás kezdete este 6 és 9 órakor!
Mérsékeltlen felemelt helyárak! Jegyek telefon útján előjegyezhetők! Telefon 762

3 órás előadás!

— **A Király-utca kövezése.** A király-utcai háztulajdonosok azzal a kéréssel fordultak a városi tanácshoz, hogy rendelje el a tanács a Király-utca kövezését. A tanács mai ülésén foglalkozott ezzel az ügygel és kimondta, hogy ha a háztulajdonosok irással garantálják a költségek egyrészének megtérítését, aszfaltburkolattal láttatja el az utcát.

— **Közveszélyes egyének a vásáron.** Tegnap a rendőrség éber figyelemmel kísérte a gyanús alakokat akik a debreczeni országos vásáron meg szoktak jelenni. Sikerült is egy csoport gyanús alakot onnan előállítani, ezek a következők: özv. Vida Miklósné, jelenleg özv. Molnár Márionné nagylétei lakos, aki a vásáron egyik endorközeg által tetten éretett, midőn két darab zománczott talat lopott. Özv. Varga Juliánna 61 éves, ismert vásári tolvaj. Ez a rosvott multu nő több évig volt a m. r. i. a. mosztrai fegyház lakója, azonban kiszabadulása után is folytatta a lopásokat. Tegnap a vásáron csipkéket és harisnyákat lopott. — Kasz's János 50 éves hely- és foglalkozás nélküli egyén Molnár Gábor hajduböszörményi gazdálkodót a Petőfi-kertbe csalta s ott az ittas Molnár-t a bokaiba akarta ektetni, hogy a pénzt elvehesse. Azonban tetten érték. — Elek János 67 éves egyén az edényvásáron lopáson éretett. — Nagy Ferencz 55 éves, hely- és foglalkozás nélküli egyén, aki a városból ki van tiltva. — Juhász Mihály 28 éves kerégyártó segéde gy. nikkelt őrt kintál megvételeire éjjel 12 órakor egy szobafestőnek. A szobafestő rendőrt hívott mire Juhász futásnak eredt, de a rendőr elfogta. Az őra, amely Juhásznál volt, azonos a Takács Lajos Vendég-utca 83. sz. m. alatt lakó egyén órájával, akitől azt a «Kisdebreczen» vendéglőben kérte el. Az illetők ellen a rendőrség az eljárást megindította. — Ezen kívül verekezés és botrányokozás, továbbá részegség miatt több előállítás történt.

— **Céllövészet.** A cs. és kir. II. 61. gya. logzészőlaj folyó hó 23-án reggel 7 órától déli 12 óráig a Sárkut-tanya mellett levő harczerü iőtéren céllövészetet tart.

— **Talált ridikül.** Tegnap este a mutatványos sátrak között egy zsinóron függő, sötét-kék színű ridikül találtatott, melyben egy fehér zsebkendő és 40 fillér készpénz volt. Igazolt tulajdonosa a belvárosi rendőrkapitányságnál átvetheti.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Gáthi Károlyné sz Gerzsenyi Eszter 34 éves nő tegnap délután a Gyöngyvirág-utca 21. szám alatt levő jakaszendékből két csomag gyufaoldatot ivott. A mentők beszállították a kózkórházba, ahol az este vonatkozólag azt adta elő, hogy tettét a nehéz megélhetési viszonyok miatt követte el. — Egy 11 éves leánya szintén halálra szánta magát. Ez Ilosvay Veroná, Kónya-telep, Luther-utca 9. szám alatt öngyilkosságszendékből zsiros szöda oldatot ivott. A kis leány valamit csinyt követett el s félt, hogy a szülei megfenyítik, azért kísérelte meg az öngyilkosságot.

— **Belőrs egy lemesvári üzletbe.** A telemesvári rendőrség ma átiratlag kérte a debreczeni rendőrségtől a nyomozás levezetését abban az ügyben hogy ott tegnapra virradó éjjel Klein Jenő bóröndös üzletébe ismeretlen lettes alkulcsos behatolt s onnan több, körülbelül 150 darab pénztárcát és más tárgyakat ellopott.

— **Idegen lovat kötöltek a kocsijához.** Stelli Endréné kisújszállási lakos tegnap délután előtt egy kisse eltávozott a kocsijától, amely a mázsaház mellett volt. Mire visszatért úgy 10 óratéjban valaki egy vén pej, kanca lovat kötött a kocsijához. A lo a város istállójában helyeztetett el. Igazolt tulajdonosa a mezőrendőrkapitányságnál átvetheti.

— **Verekedés a pálinkás boltban.** Holubán Péter ballah'zi seprűkereskedő tegnap este 10 óra után több társával a Kossuth-utca 55. sz. alatti szatóciszletben pálinkázott, miközben összeveszett Borsos György nyírvasvári teknő készítővel s a kezében levő pálinkás poharat Boros arcához vágta, miáltal Boros súlyos sérülést szenvedett.

— **A gazdaság bizottság ülése.** Medgyaszai Miklós tanácsnok elnökölte alatt április hó 23-án szerdén délejt 11 órakor a gazdasági bizottság a város háza nagytermében ülést tart, melyen folyó ügyeket fognak tárgyalni.

— **Rendőrlovak a Vilmos-huszároknál.** A városi tanács mai ülésén szóba került, hogy a rendőrlégénység a Vilmos huszárezredtől fog kapni lovakat melyeket egy tömegben fognak gondozni s öt évi tartás és gondozás után a lovak az illető endőr tulajdonába mennek át. A tanács a bejelentést tudomásul vette.

— **Életunt ember.** Ma déjben a Csapó-kerti János-utcában egy Tóth Mihály nevű ember életuntégből fejakasztotta magát. A hullát a kózkórházba szállították.

— **Működnek a zsebtolvajok.** Most ugyan a vásár hete van amikor messze vidékről összesereglenek a naplopók, zsebtolvajok és egyéb közveszélyes alakok, tehát kétszeresen kell vigyáznunk. Tegnap többen emeltek panaszt a rendőrségen, így Kurucz Béláné született Győrösi Juliánna, hogy a Rékóczi-utcai piacon ismeretlen tettes kilopta a zsebéből a pénztárcát amelyben 6 korona 40 fillér készpénz volt. A másik panaszos Kis Imre első éves jégballgató volt, akinek szintén vasémap, amikor este hét óratéjban a mutatványos sátrak között álldogált 50 koronát tartalmazó pénztárcája tűnt el a zsebéből.

— **Felakasztotta magát.** Kovács Károly 32 éves napszemes, hajdusámsóni lakos folyó hó 19-én délután 5 órakor a Jakásán fejakasztotta magát. Mire észrevették, már meghalt. A vizsgálat beigazolta, hogy öngyilkosság esete forog fenn amelyet Kovács Károly önkivülati állapotban követett el. — A debreczeni kir. ügyészség a temetésre az engedélyt megadta.

— **Leütötték az utcán.** A Nyugati- és József kir. herceg-utca sarkán levő Kandel Márton-féle vendéglő előtt éjjel 3 órakor Somogyi András vásári hajcsárt, amint a vendéglőből kilépett három alak megtámadta s az egyik oly erővel vágta fejbe, hogy Somogyi András azonnal összeesett. Szerencséje volt, hogy a posztolór endőr hamar ott termett, így tovább nem bántalmazhatták, hanem futásnak eredtek. Sikerült azonban a tettesek közül egyet Nagy Gyula vásári fényképész személyében elfogni. A többiek kézrekerítése érdekében a nyomozás folyamatba tetetett.

— **A temetőben akasztotta fel magát.** — Szűcs Laós negyven éves hosszupályú művész ma délután fél három órakor kiment a református temetőbe s ott egy fára felakasztotta magát s meghalt. Családjának sejtelmé sincs arról, hogy mi készítette Szűcsöt az öngyilkosságra.

Veszedelemes ajándék

Mérgezett bor.

Egy debreczeni uriaszony volt.

A budapesti lapok hozták az alábbi közleményt:

Titokzatos bűnügyben nyomoz hetek óta a debreczeni rendőrség. A nyomozást maga Rostás István rendőrfőkapitány vezeti, de még ez ideig a gyanúsított egyén ellen nem tudtak összegyűjteni annyi terhelő adatot, hogy le lehetett volna tartóztatni.

Özv. Mayer Emilné durgazdag debreczeni urinő minleg két hónappal ezelőtt Abbáziába utazott üdülni, hova csomagot küldtek utána Debreczenből.

A csomag tartalma bor volt s feladóként a Mayer-család egyik debreczeni jó ismerőse Szabó Lajos szőlőbirtokos, nyugalmazott vincellér iskolai igazgató szerepelt.

A küldemény átvételénél történetesen jelen volt az orvos is, akit Mayerné megkínált a borból.

— Kóstolja meg, doktor ur, igen jó bora van Szabónak, — mondta Mayerné.

Az orvos szájához emelte a poharat. Alig izlette meg az italt, borzongva dobta el a poharat.

— Ebben szublimát van!

Nyomban analizálta a bort s kitént, hogy a bor küldője nyolc-tíz szublimátpasztillát oldott fel az italban, amelyből egy korty elegendő lett volna, hogy gyilkos feladatát elvégezze.

Özvegy Mayernét beteggé tette a rejtetes ajándék. Néhány nap mulva azonban megtette a feljelentését a voloscai rendőrségen, amely átutalta az ügyet a voloscai járásbíróshoz. A járásbírósa felvette a tényállást, megvizsgáltatta a mérgezett bort s a titokzatos ügyet nyomozás végett áttette a debreczeni rendőrségre. Rostás István rendőrfőkapitány Bardócz András rendőrbiztos Abbáziába küldte özvegy Mayerné kihallgatása végett. Az özvegy elmondta, hogy senkit sem tud meggyanusítani a mérgezési kísérlettel. A rendőrbiztos erre hazautazott s magával hozta a bűnjeleket, a bori és a csomag borítékját.

Ebben az ügyben azonnal megtették a lépéseket annak kiderítésére, hogy tulajdonképpen mi az igazság s hogy a közleményben foglaltak miképpen juthattak a fővárosi lapokba, mikor mi eddig hiteles adatot még nem kaptunk.

A Mayer-család igen tekintélyes szerepet játszik Debreczenben s így a családot érintette kínosan ennek az ügynek nyilvánosságra hozatala, annál is inkább, mert még a vizsgálat mindig folyamatban van s addig, amíg az befűzve nem lesz, inkább továbbra is hallgatni kellett volna róla.

A titokzatos bűnügyben már régóta nyomoz a rendőrség, fentebb említett közlemény mindezenetre más helyről szerzett információból merítettett.

Ez ügyben a nyomozást Mile Pál rendőrfőkapitány vezeti s éppen a vizsgálat érdekében szükségesnek látja azt, hogy ma még semmit se hoz nyilvánosságra.

Hogy biztos nyomon van-e a rendőrség illetve Mile Pál rendőrfőkapitány, azt nem a fővárosi lapokban megjelent cikk írja bírálhatja el, aki csak hallott valamit erről a titokzatos ügyről s azt fantáziájának színes szálalaival összeszöve az olvasó közönség elé tárta.

A debreczeni rendőrség bizonyára jól tudja, hiszen a szublimáts borküldeményt rég a múlt évi november hóban kapta özvegy Mayer Emilné urasszony.

A debreczeni rendőrség mindenkor a legnagyobb készséggel bocsátja a sajtó rendelkezésére az adatokat. Természetes is, mert hiszen a sajtó sok esetben szolgálatot tesz a rendőrségnek és a közönségnek azzal, ha a nyilvánosság előtt ismerteti azokat az ügyeket, amelyeknek nyomozását ezzel könnyebben sikerre viszi.

A debreczeni rendőrség az özvegy Mayerné-féle mérgezési kísérlet ügyében eddig semmit sem közölt a helyi sajtóval, sőt ma sem közöl s így a budapesti lapokban megjelent s ide vonatkozó, hogy mit cselekszik s majd ha a dolog odafejődik, hogy a nyilvánosság elé lehet vinni, akkor sem fog eizárkózni attól, hogy az igazságot feltárja előttünk, a mint hogy sôhasem tette azt, hogy bármely ügyben is, ha itt volt az ideje, minket kellőképpen ne tájékoztatott volna.

Ezeket tartottuk mi ezuttal közlendőknek.

Alapítva 1891-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND
Könyvnyomdája
Darabos-utca 7. szám.

Levélpapírok, farszaggatok,
számlák, meghívók, név-
jegyek és minden egyéb
nyomdai munkák a leg-
pontosabban készíttetnek.
Szedőgép. Telefon 412.

Apró hirdetések.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész lérti, fin öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Elsőrendű huspiaczczal rendelkező nagy vidéki városban legmodernebben teljesen berendezett **szalámgyár**, villamos és gázerőre hűtőkészülékkel, az üzemhez szükséges gépekkel és berendezésekkel gyár épülettel együtt eladó, esetleg bérbeadandó. Szíves ajánlatok „Előnyös” jelige alatt a lap kiadóhivatalába kéretnek.

Pénztárnoknőnek vagy irodába gépirónőnek ajánlunk **egy fiatal leány**. Cim a kiadóban.

VARRÓGÉP Singer-féle, 240 koronás, egész új női ruha varrógép eladó. Bővebbet a kiadóban,

TELJES ELLÁTAST keresek, különszobával, komolyabb korban levő barátnőm részére, lehetőleg idősebb nőnél, kinek háztartásban segédkezne. Igényekről később, ezúttal csupán ajánlatot kérek: „Barátnő” címmel, kiadóba.

Levelezés.

HÖLGYEIM! Én egy intelligens független uriember vagyok keresem oly fiatal független hölgy ismeretségét kivel szabad esti óráimat kellemesen tölthetném és kit hetenként néhányszor színházba vinnék leveleket csakis független uri hölgyektől kérek „uriember” jellegre továbbit a kiadóhivatal.

540.
1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 784/1 1913. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Mayerhoff Testvérek cégnek részére 100 kor. tőke ennek 1912 év november hó 23-ik napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 72 kor. 96 fill. perköltség erejéig 1912. évi dec. hó 3-án bíróilag le és felül foglalt és 1280 koronára becsült házibutorokból álló ingóságok 1913 évi április hó 29-én d. n. fél 5 órakor kezdetet veendő és alperes lakásán, Hatvan-utcán 42 számú háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatők részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek elrendeltetik.

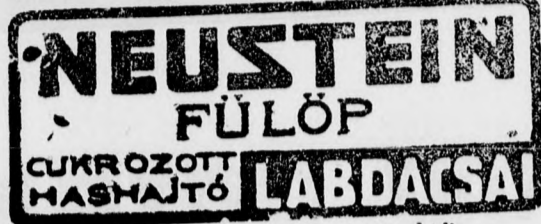
Debreczen 1913 évi április hó 11-én.

Török Péter
bírói kiküldött.

Legolcsóbb és legjobb hatású

Hashajtó

(Neustein Erselelet-pilulái)

felülmúlja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti sor mentes minden kéros alkatrésztől, a legjobb alkatrészekkel készült, a legbiztonságosabb, könnyű székletet szeresni egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Ez roszott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér. egy tükör 8 dobozzal tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás!

Utánzattól óvakodjunk „Neustein Fülöp hashajtó pilulái” tessék kérm! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szeut Lipót védjegy a Fihlip Neustein gyógyszerész aláírásával fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjainkon cégünknek rajta kel lenne.

Neustein Fülöp gyógyszerháza,

Sz.- Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható Debreczenben: Kubek Sándor Mihailovits J., Muraközy László, Aranyi J. gyógyszerészeknél.

Gyomorgörcs, kólika étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb háziaszer a

HOLLANDI GYOMORCSEPP

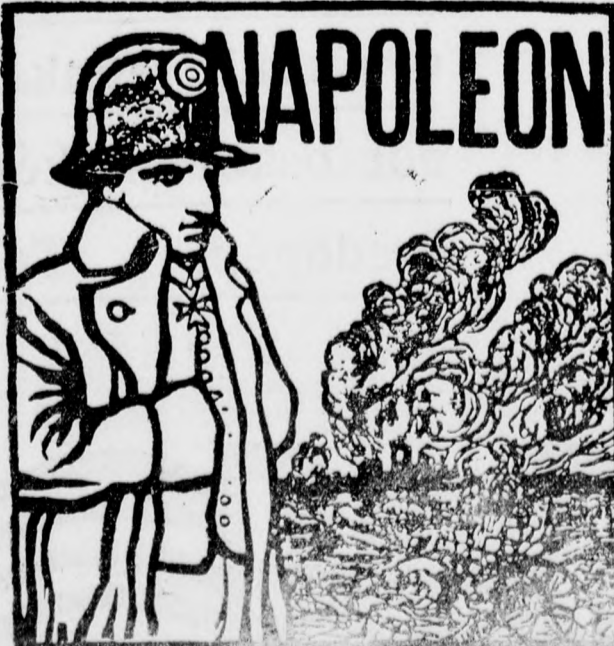
Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárban

Debreczen.

Szliács aczélfürdő
Felső-Magyarország.

Egyedül ismert szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás beisó használatra. Idény május hó 15-től szeptember hó 31-ig. Felülmúlhatatlan verszegénység, sapkor, női bajok, hátgerinc és idegbajok, benuulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után. Mint fürdőorvos **Dr. Nádasy István** hiv. fürdőorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budapestén át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson ki vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítást és prospektust, utazás valamint lakás árkezdvezményről az elő- és utóidényben stb. ad a: Fürdőigazgatóság, Szliácscon (Zólyom-megye.)

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-lé SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatásúak a legalkalmasabb GYÓMOR- és ALTEST-BÁNTALMAK, gyomorköv, röppött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziaszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szenved.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevezetesen, mint a fájdalom-össillapító bedörzsölésiszor köszvény, csusz és a megfűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökere gondosáért és ápolására egy gyermeknek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

Fő-székfűdés:

MOLL A. gyógyszerész,

es. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-ntánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérm!

az asperni ütközetben 1809. évben

500 m. nagyságu **művészi körkép** Lakatos Artur iparművész-tanár tervei szerint festette: **Borzássy Béla** festőművész.

Csak pár napig!

A napokban Debreczenbe érkezik és a **Széchenyi-utca végén** felállított sátorpavillonban lesz látható reggel 8 órától este 8 óráig.

E művészi körkép látogatására, a műpártoló közönség figyelmét előre is felhívjuk.